

A kurzus kódja: BBN-FIL-101.21
A kurzus megnevezése: Politikai ideológiák (liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus és egyébek)
A kurzus megnevezése angolul: Political Ideologies
A kurzus előadója: Pogonyi Szabolcs (pogonyiszabolcs@gmail.com)
Fogadóóra: kedd, 13.00 – 14.00 MUK 4/i 104

A kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): ld. lent
Követelmények: ld. lent

A kurzus leírása, tematikája:

A kurzus célja a modern politikai eszmetörténet fontosabb elméleteinek áttekintésével a modern politikai ideológiák alapvető fogalmainak bemutatása. A klasszikus, 19. századba visszanyúló nagyideológiák (liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus) mellett kitérünk a kisebb, letűnt és újabb ideológiai képződményekre (anarchizmus, libertarizmus, nacionalizmus, kommunitarizmus, feminizmus, zöld ideológiák).

A kurzus az ideológiák intellektuális tartalmának elemzése mellett megismerteti a politikai nyelv sajátosságaival és a politikai eszmetörténet módszereivel.

A félév végén a diákok írásbeli vizsgát tesznek.

Témák:

#1: Politika, politikai gondolkozás, politikai filozófia

A politikai filozófia – mi fán terem, milyen módszerei vannak, mi a köze a politológiához, politikaelmélethez, és a politikához?

Kötelező olvasmány:

Huoranszki Ferenc: Mire jó és miről szól a politikai filozófia? . In: Huoranszki Ferenc (szerk.): *Modern politikai filozófia*, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium 1998. 7-20.

#2: Modern politikai ideológiák

Mik a politikai ideológiák? Mitől lesz valami ideológia? Politikai tájoló. Ideológia-elméletek. Az ideológiák végének tézise.

Kötelező olvasmány:

Bayer József: *A politikai gondolkodás története*. Budapest: Osiris. 2005. 11-24.

#3: Liberalizmus

Kötelező olvasmányok:

John Gray: *Liberalizmus*. Pécs: Tanulmány Kiadó. 1996. 11-16, 82-118.

John Rawls: *Az igazságosság elmélete*. Budapest: Osiris. 1997. 21-112.

#4: Konzervativizmus

Kötelező olvasmányok:

Michael Oakeshott: A politikai racionalizmus. In. *Politikai racionalizmus*. Budapest: Új Mandátum. 2001. 123-152.

Bayer József: *A politikai gondolkodás története*. Budapest: Osiris. 2005. 207-213.

#5: Szocializmus

Kötelező olvasmányok:

Karl Marx: A tőke I. (Kossuth 1967, ill. MEM 23): Az áru fétisjellege és ennek titka 74–85.

Bayer József: *A politikai gondolkodás története*. Budapest: Osiris. 2005. 223-247.

#6: Anarchizmus

Kötelező olvasmányok:

Murray Rothbard: Az állam nélküli társadalom. In. Bozóki András – Seres László – Sükösd Miklós (szerk.): *Anarchizmus ma*. Budapest: T-Twins. 1994. 206-217.

Robert Paul Wolff: Az anarchizmus védelmében. In. Bozóki András – Seres László – Sükösd Miklós (szerk.): *Anarchizmus ma*. Budapest: T-Twins. 1994. 218-257.

#7: Libertarizmus

Kötelező olvasmányok:

Robert Nozick: Elosztási (disztributív) igazságosság. In: Huoranszki Ferenc (szerk.): *Modern politikai filozófia*, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium 1998. 141-159.

Friedrich Hayek: Miért nem vagyok konzervatív. In: *Piac és szabadság. Válogatott tanulmányok*. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1995. 420-435.

#8: Nacionalizmus

Kötelező olvasmányok:

Ernest Gellner: A nacionalizmus kialakulása: a nemezt és az osztály mítoszai. In. Kántor

Zoltán (szerk.): *Nacionalizmuselméletek*. Budapest: Rejtjel Kiadó. 2004. 45-78

Anthony D. Smith: A nemzetek eredete. In: Kántor Zoltán (szerk.): *Nacionalizmuselméletek*. Budapest: Rejtjel Kiadó. 2004. 204-229.

#9: Kommunitarizmus

Kötelező olvasmányok:

Charles Taylor: Ütköző szándékok: a szabadelvű-közösségelvű vita. In: Horkay-Hörcher Ferenc (szerk.): *Közösségelvű politikai filozófiák*. Budapest: Századvég. 2002. 153-183.

Michael Sandel: A procedurális köztársaság és a 'tehermentes én'. In: Huoranszki Ferenc (szerk.): *Modern politikai filozófia*, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium 1998. 161-173.

#10: Feminizmus

Kötelező olvasmány:

Simone de Beauvoir: *A második nem*. Budapest: Gondolat. 1969 (Bevezetés és az utolsó, összegző fejezet)

#11: Zöld ideológiák

Kötelező olvasmány:

Luc Ferry: *Új rend: Az ökológia*. Budapest: Európa. 1994

A kurzushoz tartozó kötelező irodalom:

ld. fent

A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom:

Will Kymlicka 1992: *Contemporary Political Philosophy: an Introduction*. Oxford: Oxford University Press

Robert E. Goodin – Phillip Petit (szerk.) 1993: *A Companion to Contemporary Political Philosophy*. Oxford: Blackwell

Robert E. Goodin – Phillip Petit (szerk.) 1997: *A Companion to Contemporary Political Philosophy: An Anthology*. Oxford: Blackwell

Jean Hampton 1997: *Political Philosophy*. Boulder: Westview Press

John Rawls 2000: *Lectures on the History of Moral Philosophy*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press

Pogonyi Szabolcs – Fülöp Endre: *Politikai ideológiák. Liberalizmus. Konzervativizmus*. Tananyag. http://szabadbolcseszlet.elte.hu/index.php?option=com_tananyag&task=showElements&id_tananyag=63

